

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-285/20-E

Název	Základní škola Letohrad, Komenského 269
Sídlo	Komenského 269, 561 51 Letohrad
E-mail	komenskeho@zsletohrad.cz
IČ	00856843
Identifikátor	600104222
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavla Skácelíková
Zřizovatel	město Letohrad
Místo inspekční činnosti	Komenského 269, 561 51 Letohrad
Termín inspekční činnosti	9. až 10. 3. a 3. 6. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Letohrad, Komenského 29 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Kapacita školy (450 žáků) je naplněna na 65 %. Od minulé inspekční činnosti se navýšil počet tříd o pět a aktuálně se ve 14 třídách vzdělávalo 292 žáků, z toho devět s jiným mateřským jazykem. Podpůrná opatření druhého až čtvrtého stupně byla v době inspekční činnosti doporučena 39 žákům, pro 19 z nich škola vypracovala individuální vzdělávací plány, dva mají upravené výstupy. Vzdělávání v základní škole je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Každý má svou šanci“.

Do dvou oddělení školní družiny bylo aktuálně přihlášeno 56 účastníků (kapacita 68 žáků naplněna na 80 %). Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve své funkci dlouhodobě, v procesu řízení využívá předchozích zkušeností a dobré znalosti místních podmínek, což se příznivě odráží v dosahování plánovaných koncepčních cílů. Úzce spolupracuje se svým zástupcem, rozdělení jejich kompetencí je promyšlené. Má vytvořený účinný vnitřní i vnější informační systém prostřednictvím každodenního osobního setkávání s pedagogy, elektronické komunikace nebo přenosem při poradách a pedagogických radách. Hospitační a kontrolní činnosti ředitelka především ověřuje naplňování výchovně vzdělávacích cílů, uplatňování poznatků ze vzdělávání pedagogů a následně realizuje potřebné změny k dosahování potřebné úrovně výsledků vzdělávání. Sjednocování požadavků na obsah a kvalitu výuky, hodnocení žáků, požadavků na učebnice, pomůcky, výukové programy apod. účelně podporuje i činnost předmětových komisí druhého stupně a metodické sdružení pro první stupeň. Méně funkční jsou některé zavedené kontrolní mechanismy ve zpracování dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu inspekční činnosti byly v této oblasti opraveny nebo doplněny formální nedostatky. Obsah výroční zprávy o činnosti školy objektivně hodnotí výsledky činnosti školy v různých oblastech a ze závěrů jsou plánovány další možnosti rozvoje školy.

Stabilizovaný pedagogický sbor je doplněn o další asistenty pedagoga a dva školní asistenty. Od minulé inspekční činnosti dokončily specializované studium dvě školní metodičky prevence a výchovná poradkyně. Působnost školního poradenského pracoviště je čtvrtým rokem účelně podpořena činností školní psycholožky, která koordinuje poskytování poradenské podpory žákům a jejich rodičům, pedagogům. Ke zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu ve prospěch dalšího rozvoje žáků napomáhá sdílení profesních zkušeností, sebevzdělávání formou samostudia, vzdělávací akce pro celou sborovnu. Aktuálně byly učitelé metodicky a technicky podpořeni v oblasti probíhajícího distančního vzdělávání. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a bezproblémové začlenění nových a začínajících učitelů.

Školní poradenské pracoviště týmově podporuje realizaci naplňování vzdělávacích potřeb žáků podle nastavených podpůrných opatření a řeší prevenci rizikového chování. Přínosem pro individuální výukový nebo výchovný pokrok žáků jsou vedené interní supervize učitelů školní psycholožkou, kde se řeší jednotlivé případy a zvolené postupy učitelů. Individuální vzdělávací nabídka je realizována i pro vytipované nadané žáky zejména v jazykové oblasti formou rozšiřujícího obsahu učiva. Významnou podporou je další výuka českého jazyka pro cizince vedená školní asistentkou, která jim napomáhá v osvojování a rozvoji

jazykových znalostí důležitých pro jejich úspěšné vzdělávání. Výchovná poradkyně efektivně zajišťuje zejména kariérové poradenství a zatím má částečně omezené kompetence v oblasti speciálně vzdělávacích potřeb žáků, což se nepříznivě projevilo v systému vedení jejich dokumentace.

Materiální podmínky školy se zlepšily, některé třídy a oddělení školní družiny byly vybaveny novým nábytkem, vzniklo zázemí pro pedagogy (pracovny pro výchovnou poradkyni a školní psycholožku). V rámci zajištění bezbariérového přístupu je budova nově vybavena schodolezem. Nově byly vybudovány odborné učebny (počítačová, fyzikální), venkovní učebna a byla provedena i rekonstrukce školního pozemku. Pro rozvoj pohybových dovedností žáků a relaxační aktivity dobře slouží i další části školy (školní zahrada, dvůr, tělocvična, hřiště). Prostředí tříd je účelně a esteticky doplněno didaktickým materiálem pro podporu učení žáků, jejich výtvarnými díly, výrobky a výstupy činností ze školních projektů. O pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci poučováni. Četnost školních úrazů není vysoká. Osvojování zdravého životního stylu žáků je podporováno nejen ve výuce, ale také zapojením do tradičních projektů (*Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol*).

Škole se daří nad rámec běžných dotací získávat finanční prostředky z Evropské unie, např. na rozvoj vzdělávacího procesu, podpory žáků nebo na činnost školního asistenta. Rozšířením spolupráce s dalšími partnery se podařilo získat i sponzorské finanční prostředky na další aktivity školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zaměřený na rozvoj gramotností, bezpečné klima, environmentální výchovu a zdravý životní styl, technické vzdělávání. Výuka anglického jazyka je zavedena od prvního ročníku. Vyučovací předmět *osobnostní výchova* pozitivně podporuje žádoucí sociální dovednosti nejstarších žáků.

V navštívených vyučovacích hodinách (březen 2020) byli žáci po seznámení s cíli výuky učiteli vhodně motivováni k jejich dosažení. Výběr různých forem a metod vedl k rozvoji znalostí, dovedností a někdy postojů, ale také k samostatnosti a zodpovědnosti žáků za své výsledky. Zájem o učivo učitelé podporovali zařazováním zajímavostí k tématu, vytvářeli příležitosti pro objevování souvislostí a vyhledávání informací s vyvozováním závěrů. Účinnost osvojování znalostí z anglického jazyka zvyšovalo propojení s reálnými situacemi běžného života. Průběh vzdělávání byl tak pro žáky většinou přínosný, logicky i mezipředmětově propojený. Dostatek času byl věnován procvičování a upevňování získaných znalostí a dovedností, na prvním stupni často formou aktivizujících činností, u starších žáků písemnou formou. Pracovní tempo žáků bylo vyučujícími respektováno. Přítomní asistenti pedagoga zpravidla účelně podporovali žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a podle výukové situace ve třídě i žáky ostatní. Jejich spolupráce s vyučujícími byla většinou účelná, přispívala ke zvyšování vzdělávací úrovně žáků. Přístup učitelů k žákům byl partnerský. V procesu výuky byly vhodně využívány názorné pomůcky a multimediální prostředky, které dopomáhaly získávat informace, procvičovat a upevňovat učivo, vizuálně podpořit téma. V závěru hodin bylo učiteli zpravidla provedeno shrnutí obsahu výuky a výsledků žáků. Sebehodnocení žáků probíhalo většinou na konci vyučovací hodiny, někteří učitelé zařazují sebehodnocení až po ukončení určitého celku. Jeho obsah zpravidla vystihoval souvislosti o individuálním pokroku v učení. Občasné vzájemné hodnocení žáků bylo součástí pouze některých kooperativních činností. Výuku doplňují také vhodně zvolené školní projekty a akce zaměřené na posilování funkčních gramotností, kompetencí, pozitivního ovlivňování životních postojů a hodnot (např. *čtenářské dílny*,

oborové dny s výukou jinak, přírodovědná odpoledne s pokusy). Rozvoj jazykových dovedností v anglickém jazyce byl podpořen výjezdy do Velké Británie (Londýn) a Švédska, kde si žáci přirozeně při konverzaci ověřili rozsah a úroveň svých znalostí. Škola realizuje čtyřdenní kurzy s rodilým mluvčím pro zájemce z osmých a devátých ročníků, dále různé projekty v cizím jazyce (např. přednášky cestovatele o Austrálii, Americe).

Při ukončení inspekční činnosti (červen 2020) aktuálně probíhala výuka formou distančního vzdělávání a konzultací, někteří žáci prvního stupně se vzdělávali již prezenčně. V průběhu uzavření škol byli žáci v kontaktu s učiteli formou on-line výuky, využíván byl školní výukový web a zadávány práce také prostřednictvím elektronické žákovské knížky. Žákům bez možnosti připojení na internet bylo učivo předáváno osobně.

Činnost školní družiny podporuje aktivní seberealizaci účastníků a jejich výchovu ke smysluplnému trávení volného času s častými pohybovými činnostmi ve venkovním prostředí. Náplň denních činností je celkově rozmanitá, často zaměřená tematicky podle ročních období, jednou týdně je plněna celoroční hra (letos téma *Skřítkové z pařezové chaloupky*). Zařazované činnosti přispívají k rozvoji vědomostí a dovedností účastníků. Jejich školní zátěž se dařilo kompenzovat střídáním různých aktivit a volnou spontánní činností. Vyžití účastníků podporují pestré mimoškolní aktivity (např. *Čarodějnice*, karneval, spaní ve školní družině, celodenní výlet, plavání).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy sleduje a vyhodnocuje dosahované výsledky vzdělávání žáků na úrovni tříd i jednotlivců. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou součástí školního řádu. Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku při jednání pedagogické rady. Zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností žáků zjišťují učitelé vlastními evaluačními nástroji. Dílčí zjištění jsou zohledňována v dalším vzdělávacím procesu.

Ve školním roce 2018/2019 z celkového počtu 273 hodnocených žáků jich prospělo 139 s vyznamenáním, devět žáků konalo opravné zkoušky, z toho čtyři ze dvou předmětů. Dva žáci neprospěli, a protože již opakovali na daném stupni, postoupili do vyššího ročníku. Učitelé sledují výsledky žáků v průběhu roku a v případě potřeby jim poskytují individuální pomoc. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnosti doučování, konzultací a cílenější individuální podporu. Na konci školního roku 2018/2019 bylo uděleno několik důtek a napomenutí třídního učitele, dvě důtky ředitelky školy, a to převážně za neplnění školních povinností a hrubé narušování výuky. Učitelé žáky také motivovali pozitivně – bylo např. uděleno 16 pochval za vzornou reprezentaci školy či pomoc při školních akcích (žáci mohou získat poukázku z nadačního fondu školy na nákup školních potřeb. Neomluvená absence žáků je nízká, na konci školního roku 2018/2019 byly evidovány pouze tři neomluvené hodiny. Škola průběžně informuje zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání zejména prostřednictvím elektronických žákovských knížek, dvakrát ročně při třídních schůzkách na objednání za účasti žáků („triády“). Učitelé mají stanovené konzultační hodiny, v případě aktuálních problémů však rodiče využívají možnosti osobních návštěv školy po domluvě.

K dobrým výsledkům školy přispívá každoroční účast žáků v soutěžích (např. olympiády matematické, logické, přírodovědné). Přední umístění získali v brněnské logické olympiádě BRLOH. Úspěchy žáků škola zaznamenala zejména v chemických soutěžích „Hledáme nejlepšího mladého chemika ČR“, ve sportovních (florbal, Běh údolím J. A. Komenského), či poznávacích přírodovědných.

Oblast prevence rizikového chování žáků byla nově rozdělena mezi školní metodičky prevence pro první a druhý stupeň z důvodu cílenějšího zaměření na realizaci a řešení rozdílných témat vhodných vzhledem k věku žáků. Škola v uplynulém období řešila několik vážnějších případů rizikového chování žáků. Účinnost prevence rizikového chování žáků je sledována a každoročně vyhodnocována. Zadané dotazníky žákům druhého stupně na zjištění klima třídy byly podkladem pro úpravu vztahů a realizaci nutných selektivních programů ve spolupráci s odbornými pracovišti. Nežádoucí jednání žáků je řešeno týmově, jsou přijímána konkrétní opatření, vyvozeny důsledky, a to v součinnosti se zákonnými zástupci, případně s příslušnými institucemi. Dalšími nástroji pro efektivní práci s žákovským kolektivem jsou zavedené pravidelné třídnické hodiny, vícedenní zážitkové pobyty žáků zaměřené na posilování pozitivních vztahů, práce školního parlamentu a patronát starších žáků vůči nejmladším spolužákům. Oblasti prevence rizikového chování jsou nedílnou součástí obsahu vzdělávání. K posílení smysluplného trávení volného času škola nabízí řadu zájmových kroužků (sportovní, přírodovědné, matematické, polytechnické, počítačové), některé vedené i ve spolupráci se zákonnými zástupci (vaření).

Škola prezentuje svoji činnosti příspěvky do Letohradského zpravodaje a Orlických novin. Vzájemně výhodná je spolupráce se spádovými málotřídními školami, kdy jsou žáci s rodiči zváni do školy na Dny otevřených dveří a společné sportovní akce. V rámci podpory technického vzdělávání probíhá úzká spolupráce s Průmyslovou střední školou Letohrad, kde si žáci šestých a sedmých ročníků vyzkouší praktické činnosti v dílnách. Nově je realizována „Hra na školu“ s dětmi z mateřské školy. Fungují vzájemné výměnné pobyty žáků s partnerskou polskou základní školou, české komunitní škole v Chorvatsku je nabízena pomoc ve formě učebnic a pomůcek.

Závěry

Vývoj školy

- Další výrazné zkvalitnění materiálně-technických podmínek školy,
- rozšíření školního poradenského pracoviště o školní psycholožku,
- zvýšení počtu žáků a tříd (o pět).

Silné stránky

- podpora čtenářské gramotnosti realizací čtenářských dílen a rozvoj jazykových dovedností žáků prostřednictvím výjezdů a dalších aktivit,
- spolupráce se školami v okolí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- ne zcela efektivní kontrolní systém (zejména oblast výchovného poradenství).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit pravidla pro zpracování dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a upravit kompetence výchovné poradkyně v této oblasti,

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 28. 5. 2012
2. Školní matrika, školní rok 2019/2020
3. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2018/2019, 2019/2020
4. Rozvrh hodin 1. – 9. ročníku, školní rok 2019/2020
5. Školní řád základní školy s platností od 2. 9. 2019
6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků s platností od 2. 9. 2019
7. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2016
8. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 9. 2019
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Každý má svou šanci“ s platností od 1. 9. 2016, s dodatkem platným od 1. 9. 2017
10. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2016
11. Kniha úrazů, školní rok 2019/2020
12. Třídní knihy, školní rok 2019/2020
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2019/2020
14. Zápisní lístky, školní rok 2019/2020
15. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2019/2020
16. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2019/2020 (výběr)
17. Minimální preventivní program školy, školní rok 2019/2020
18. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 23. 6. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavla Skácelíková, ředitelka školy

Mgr. Pavla Skácelíková v. r.

V Letohradě 25. 6. 2020